



'Benim vatandaşım neden dağa çıkıyor?' sorusunu sormadan olur mu?



CUDİ dağındaki bir çatışmada ikisi kadın beş PKK'lı öldürülüyor. Ne zaman? 4 Kasım günü, yani bundan 12 gün önce.

Cesetler orada öylece duruyor. Ölenlerin aileleri çocuklarının öldüğünü öğreniyor, hatta cesetlerin nerede durduğunu da öğreniyor. Oraya gitmek, cesetleri almak ve cenaze yapmak istiyor.

Savcılığa başvuruluyor. Savcılık, '**Olur, gidebilirsiniz ama cenazeler önce bana gelecek**' diyor. Böyle diyor, çünkü ölenler çatışmada öldü. Kanun otopsi yapmayı, kimlik tesbiti yapmayı vs zorunlu kılıyor. Ama kimse o ölümlere sahip çıkmasa savcılığın o cenazelerle ilgileneyeceği yok belli ki.

Aileler, jandarmanın eşliğinde dağa tırmanıyor, kayalıkta ölülerini buluyor, derme çatma çalılardan vs sedyeler yapıyor, cenazeler bir düzlüğe kadar indiriliyor. Oradan jandarmanın helikopterine yükleniyor ve Şırnak'a otopsiye getiriliyor.

Bütün bunlar iki gün önce oldu. Olan bitenin çok çarpıcı fotoğrafları var. Çünkü Posta'nın birinci sayfası onlardan oluşuyordu.

Düşünün, oğulları, kardeşleri, akrabaları dağa çıkmış, PKK'ya katılmış, sonra dönmüş kendi ülkesinde kendi askeri polisyle çatışmış, o çatışmada ölmüş genç insanlar bunlar.

Onlara '**Vatan haini**' demek en kolayı. Geçerli hukuka göre yaptıkları bu, evet.

Ama öte yandan Türkiye, bu '**vatan hainleri**'ni öldüre öldüre, yakalayıp hapse ata ata da bitiremedi.

Neden başka ülkelerde değil de bizim ülkemizde bu kadar çok '**vatan haini**' çıkıyor. Hem de ısrarla çıkıyor?

Bu çocuklar bizim vatandaşımız değil mi? Neden vatandaşlarımızın bir bölümü, büyük olasılıkla ailelerinin karşı çıkmasına rağmen PKK'ya katılıyor? Neden kendi ülkesine karşı silah çekiyor, dağın başında, kayalıkların arasında ölüyor?

Yaptıkları onaylanabilir, kabul edilebilir, meşru görülebilir bir şey değil elbette. Ama yapılanın gayrimeşru olması, onun yapılma sebebini merak etmemizi engellemez.

Maaalesef 28 yıldır devam eden bu kısır döngüde, bu kanlı savaşta ne devletimiz ne de akademyamız bu temel soruyu sordu: '**Bu çocuklar neden dağa çıkıyor? Neden terörist oluyor?**'

Bu nedeni veya nedenleri bilirse, belki o nedenleri ortadan kaldırmayı da başarırız ve kim bilir belki bu sayede dünyanın en çok '**vatan haini**' çıkaran ülkesi olmaktan da kurtuluruz...

Empati göstermekten söz etmiyorum henüz. Basit anlama çabasından söz ediyorum. Anlamak başka, empati yapmak başka. Ama biz karşıdakini anlamayı bile '**Vatan hainine yakınlık**' olarak adlandırabilen güzide bir milletiz.

Çocuğunu askerin gözünün içine baka baka PKK bayrağına sarmak Cudi'nin, Şırnak'ın ve bütün bölgenin '**normal**'i olduysa, bu durumu en azından merak etmek, nedenlerini sorgulamak gerekmez mi?

O nedeni merak etmeyi bile yasaklamışız kendimize. Yoksa devletin ve akademyanın meraksızlığını başka nasıl izah edebiliriz? Doktora öğrencileri, '**Şimdi bu çocuklar neden dağa çıkıyor PKK'ya katılıyor, diye araştırma yaparsam adım PKK'lıya çıkar, neme gerek**' diye mi düşünüyor acaba?

Ama doğru. Anlama çabası bile bize bazı şeyleri hatırlatabilir. Birilerinin hatırlamamızı hiç istemediği şeyleri. Mesela ölen PKK'lıların tamamına yakınının bizim vatandaşımız olduğunu, bizimle aynı okullara gidip bizim gibi 'Türk'üm, doğruyum, çalışkanım' diye bağırmasına zorlandığını hatırlayabiliriz.

Yoksa hep biz haklıyız, geri kalan herkes haksız diye mi düşünüyoruz?

Kendi kusursuzluğumuza, hatasızlığımıza bu kadar inanıp hep başkalarını hatalı görmemizin bilimde bir ismi olmalı.

Cengiz Çandar'ın kitabını okurken...

YILLARDIR yapmak istediğini, yazmak istediğini biliyorum ama yıllardır yazmayı ertelediğini de biliyordum, o yüzden artık sormaz olmuştum. Yazın bir vesileyle bulduğumuzda, bugün artık kitapçılarda satılmakta olan '**Mezopotamya Ekspresi**'ni bitirmek üzere olduğunu söyleyince şaşırmadım desem yalan olur.

Cengiz Çandar bu. Aynı anda hem dünyanın en çalışkan hem de en '**son dakikacı**' insanı. Kendimden beter birini gördüysem o da Cengiz abidir.

Cengiz Çandar'ın gündelik hayatını diyelim 6 ay boyunca sanki onun kişisel asistanı gibi takip edecek olsanız bile, kendinizi başta Ortadoğu sorunu olmak üzere ama bu sorunun İsrail-Filistin ayağından Suriye ayağına, Arap baharına damgasını vuran Müslüman Kardeşler hareketinden Kürt meselesine kadar pek çok alt kırılımı hakkında uzman hissetmeye başlayabilirsiniz.

Tanışıklığımız 30 yılı çoktan geçti. '**Mezopotamya Ekspresi**' Cengiz Abinin hayatının Ortadoğu'da geçen bölümünün biyografisi.

Herkes tavsiye ederim Mezopotamya Ekspresi'ni.